

# ידיעות הטומאה פרק שני שבועות

ל"ב א מ"י פ"ד מהל'  
בית המקדש ה"ג:  
ב ב מ"י ט"ז פ"ט הל' ד'  
סגמ לאין טע:  
ב ג ד מ"י ט"ז פ"ד מהל'  
ט ב ה"ג א טגמ טס:  
ט ב ה"ג מ"י פ"ד מהל'  
טומאת זרעם הלכה ה'  
טגמ עשין לטו:  
ב ג ד מ"י פ"ד מהל' בית  
המקדש הלכה ז טגמ  
עשין קגב:  
ט ב ד מ"י פ"ד מהל'  
בית המקדש ה"ג י"ג:  
ב ה ח מ"י פ"ד מהל'  
שגגות הלכה ז ופ"ג  
טס הלכה ז:  
ב ג ט מ"י פ"ד מהל' טס  
הלכה ז:  
ב ז מ"י פ"ד מהל'  
שגגות הלכה ז:

### רבינו חננאל

ופריך אביי כגון שבא  
בקצרה שהוא פטור מכתב  
ובהלכותיו הפך בצינורא.  
וכדבר הונא דאמר זר  
שהפך בצינורא חייב  
מיחה אלמא עבודה היא.  
פי' צינורא עני נדא. כגון  
שיפך בצנץ המעורה  
שהחלבים נתונים בהם  
וגם להם להחלכל  
ההרה. ואשמעינן רב  
הונא דכל קרובי עבודה  
עבודה גמורה היא חייבין  
עליה: וירושלמי שיעור  
שריה עשר אמות ה"ך  
עבודה היה בארובה  
שערין ובקצרה עשה חייב  
חמש אין יחיל ברא חמש  
ואין יחיל ברא פ"ג. א"ר  
יבדו לעולם אינו חייב עד  
שהוא ארובה מרובה על  
קצרה עשר כ"ו: א"ר  
הושעיה טהור שניכנס  
לבית המנוגע דרך אחוריו  
אפילו נכנס כולו חרוץ  
מחוטמו טהור. שנאמר  
והבא אל הבית דרך ביאה  
אחרת. תורה. אבל אם  
נכנס כולו אפילו דרך  
אחוריו נטמא דלא גרע  
מכלים דכתוב ולא ישמא  
כל אשר בבית. תנא נמי  
הכי בתוספתא החלת סדר  
טהרות גיין הללו [אין]  
אוכלין שם קדשי קדשים.  
ואין שוחטין שם קדשים  
קלים. וטמא שנכנס דרך  
גיין להיכל פטור שנאמר  
ואל המקדש לא תבא.  
דרך ביאה אחרת: וזו  
היא מצות עשה שבגדה.  
ואקשינן תנא היכא קאי  
דקתני זו היא. ופשטינן  
התם קאי בחוריות פ"ב  
דקתני אין חייבין על עשה  
ועל לא תעשה שבמקדש  
כו. אבל חייבין על עשה  
ועל לא תעשה שבגדה.  
וזה היא מצות עשה  
שבגדה שחייבין עליה.  
היה משמש עם טהורה

**אפילו** נכנס ברוח חוץ מחוטמו טהור. ואם נכנס דרך פיו משכנס ורובו טמא אבל במיעוט לא דר' אושעיא דהכא אית ליה אפי' בני טמא שנכנס למקדש ביה במקל לא שמה ביה דבפ' כל הפסולין (וזכרם דף ל"ג: וס) פריך לעולם דאמר שמה ביה ועוד דאפי' עולה דאמר שמה ביה דוקא גבי מקדש כדמפרש התם משום דכתיב בכל קדש לא תגע ולא המקדש לא תבא מה גביה במקל לא שמה ביה נגיעה אף ביה במקל לא שמה ביה אכל גבי בית המנוגע מודה דלא שמה ביה דלא מצינו שהקדש נטמא דלא לא תימא הכי תקשה לעולם במתנין דמס' ידים (פ"ג מ"א) ומיימי ידיו לבית המנוגע (דף ל"ג:) המניס ידיו לבית המנוגע ידיו תחלת דברי ר' עקיבא ומכ"א ידיו שניות ומפרש במסכת חולין דכ"ע ביה במקל לא שמה ביה ובגמריה ידיו אטו גופו קמיסלגי ומיהו שנכנס רובו הו' טמא דרובו ככולו ומימה דדרך אחריו נמי כשנכנס רובו יהא טמא מטעם דרובו ככולו ומשנכנס כולו הו' טמא מידי דהוה אכלים שבגדה ו"ל דאם קן לא היה חילוק בין דרך ביה אלא לדרך אחריו ואמאי כתיב והבא אל הבית דמשמע דרך ביה וליכא למימר דלאטריך לומר דהכא טעון כינוס נגדים כששהה בכדי אכילת פרס דסברא הוא דאפי' נכנס דרך אחריו כולו אס' עשה כשיעור שהיה דטעון כינוס נגדים דככל ענין כתיב (והבא אל הבית) והאכל ביה יכנס נגדיו: **דרך ביאה אחרת** הורה. א"ע"ג דאמר בפ"ק דחולין (דף י"ז: וס) דליאה דרך אחריו שמה יליאה דאמר כ"ג ביו"ט יוכח דכתיב ביה יליאה ותנן יא' וזא' לו דרך כניסתו היינו משום דדרך ללאת כן כמלמד הפסוק מרובו כדמפרש בפ' הוצילו לו (יומא ג'): **ואין אובדן שם קדשי קדשים**. אפילו יש נקב לרמות (א) עס דרך פתח עורה דנענין שיראה פתח עורה צערת אכילה כדאמר בפ' אחיהו מקומן (וזכרם ד' ט"ז:). **ואין שוחטים שם קדשים קלים**. ועליות לא' דאין אובדן דנגים כילד זולין (פסחים דף פ"ה: וס) אלא נקט שמיטה משום דאכילה צעורה לא שייכא בקדשים קלים: **ובטמא שנכנס דרך גיין להיכל פטור**. תימה אמאי

אלא אי אמרת דוקא גמירי היכי משכחת לה אמר אביי מאי קושיא ממשכחת לה כגון שבא בקצרה והפך בצינורא וכדבר הונא (דאמר רב הונא ז"ר שהפך בצינורא חייב מיתה גופא אמר רב הונא ז"ר שהפך בצינורא חייב מיתה ה"ד אי דלא הפך (ו) לה לא מיעבלי פשיטא ואי דלא הפך בהו נמי הפך בהו מיעבלי בתרתי שעי והשתא מיעבלי בחד שעתא והא דכל קרובי עבודה עבודה היא א"ר אושעיא בעינא דאימא מילתא ומסתפינא מחבריא ה"הנכנס לבית המנוגע דרך אחוריו ואפילו כולו חרוץ מחוטמו טהור דכתיב והבא אל הבית דרך ביאה אחרת ומהא דאמר רבא אמר רבא כולו לא גרע מכלים שבבית דכתיב ולא ישמא כל אשר בבית תניא נמי הכי גיין הללו אין אוכלין שם קדשי קדשים ואין שוחטין שם קדשים קלים וטמא שנכנס דרך גיין להיכל פטור שנאמר ואל המקדש לא תבא דרך ביאה אחרת: **זו היא מצות עשה שבמקדש שאין חייבין עליה וכו'**: היכא קאי דאמר זו היא התם קאי (ז) אין חייבין על עשה ועל לא תעשה שבמקדש (ח) אין מביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבמקדש אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבגדה ומביאין אשם תלוי על עשה ועל לא תעשה שבגדה וקאמר זו היא מצות עשה שבמקדש שאין חייבין עליה ואיזו היא מצות עשה שבגדה שחייבין עליה היה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב מפני שציאתו הנאה לו כביאתו איתמר אביי אמר משמיה דר' חייא בר רב חייב שתיים וכן אמר רבא אמר רב שמואל בר שבא אמר רב הונא חייב שתיים חדא אכניסה וחדא אפרישה הוי בה (י) רבה במאי אילימא סמוך לוסתה ובמאן אילימא בתלמיד חכם בשלמא אכניסה ליחייב קסבר יכולני לבעול אלא אפרישה אמאי ליחייב מויד הוא ואי

אלא אי אמרת דוקא גמירי. שהה כדי השמחיה חייב ואפי' יא' לו בקצרה כמורה נחטיב צהייתו: היכי משכחת לה. זלא כרת: משכחה לה. צעורה בלא שהיה שנטמא וילא מ' צלקרה ודרך יליאתו היה אוחז מולג בידו והכה בו באחד מן האברים שעל המערכה והפך מה שלמעלה למטה: **כדבר הונא דאמר ר' עקיבא בלינורא**. עבודה היא שמקרב עיכולו ויש כאן עבודה בלא שהיה: **חייב מיטה**. משום והור הקרב יומת (במדבר יח): **חוץ מחוטמו**. שהוא בולט להלן משאר הגוף: **מכלים שבגדה**. שהיו בו ממחלתו ולא קרינא צבו והבא אל הבית ואפי' טמאים דכתיב (ויקרא יד) ופטו את הבית כדי שלא יטמא כל אשר בבית: **גיין הללו**. שצעורה: **אין אוכלין עס קדשי קדשים**. הנאכלים לפנים מן הקלעים דקסבר גיין ועליות לא תקדשו (א) אלא הלצה והאור עד הגג: **וטמא שנכנס כו'**. אלמא כל היכא דכמען ביה דרך ביה צעין: **היכא קאי דאמר זו היא**. היכא שנה אין חייבין על עשה שבמקדש דאמר הכא זו היא מצות עשה שבמקדש כו': **הסס קאי**. במסכת הוויית: **אין חייבין**. צ"ד צהוראס על עשה ועל לא תעשה שבמקדש כלומר על הוראס טומאת מקדש וקדשו בין שהוא של עשה כגון שנטמא צעורה דהיינו עשה דושלמתי) בין שהוא של לא תעשה כגון נטמא בחוץ דאיכא אזהרת אל המקדש לא תבא (ויקרא יט.) והתם (י) מפרש טעמא דאין חייבין משום דאין מביאין פר בהוראה אלא על העלם דבר שנגמרו טומאת קבועה לימדי אבל טומאת מקדש קרין עולה ויורד הוא: ואין מביאין אשם תלוי. היחידים שבא לידם ספק כרת והלרין הכתוב אשם תלוי אין מביאין אותו על ספק טומאת מקדש לפי שאינו בא אלא על ספק דבר (ש) שנגג ודאי טומאת קבועה והתם (והוויית: י) יליף לה מקראי: **שבגדה**. להכי נקט נדה משום דמשכחת לה עשה דומיא דנטמא צעורה צאונס שהוא מוחר ללאת כגון שהיה משמש עם הטהורה ואמרה לו נטמאתי: **מביאין אשם תלוי**. היחידים דאין אשם צצבור דנפש כתיב ציה (י). **וקאמר**. הכא במתנין: **זהו מצות עשה**. שצנויה התם: **וחייב שפיס**. הפורש מן הנדה בקישוי: **אילימא סמוך לוסתה**. שאינו אנוס על כניסתו דהוי ליה לאסוקי אדעתיה

(א) יומא י"ב. (ב) ע"ז לת., (ג) לכה. יעב"ך. (ד) הוויית (ח. ט.) פ"ה דלא וכן גביה (י) ופסחים פ"ה: (יא) הירושלמי. (כ) הוויית (ל) ופסחים פ"ה: (מ) ופסחים פ"ה: (נ) שנגגה ודלו. יעב"ך. (ו) ויקרא ה'. (ז) כ"ה פ"ה מ"י. (ח) ויע"ע מוס' יומא כ"ג: ד"ה יא'.

**תורה אור השלם**  
1. והבא אל הבית כל ימי חטונך אחר יטמא עד הערב: ויקרא יד מו  
2. וצוה הבחור ופני את הבית בטהר יבא הבחור לראות את הנגע ולא ישמא כל אשר בבית ואחר פן יבא הבחור לראות את הבית: ויקרא יד לו  
3. ושלשום יום ושלשום ימים תשב אחר טהרה בכל קדש לא תגע ואל המקדש לא תבא עד מלאות ימי טהרה: ויקרא יב ד

**הגהות הב"ח**  
(א) תוס' ד"ה ואין וכו' לראות דרך שם פתח תוס' סוף ד"ה: לא: (ב) ד"ה ה' וכו' שז מדיעתי. ל"ב ע"ל דף טו ע"ג:

**גליון הש"ס**  
גמ' דרך ביאה אחרת ע"י נחמיס דף פג לראות דרך שם פתח תוס' ד"ה אפי' וכו' פריך לעילא. טס איתא רב הושעיה וינין עיובין דף סס ע"א סוף ד"ה אמת: ד"ה ואין שוחטין וכו' וינין אובדן. עיין תוס' הרכ"ט ס' לז:

**מוסף רש"י**  
בצינורא. כמולג (יומא י"ב.) חייב מיתה. משום והור הקרב יומת (שם).

**רבינו חננאל (המשך)**  
ואמרה לו נטמאתי ופירש מיד חייב. שציאתו הנייה לו כביאתו. איתמר אביי אמר משמיה דר' חייא בר רבא חייב שתיים חדא אכניסה וחדא אפרישה הוי בה (י) רבה במאי אילימא סמוך לוסתה ובמאן אילימא בתלמיד חכם בשלמא אכניסה ליחייב קסבר יכולני לבעול אלא אפרישה אמאי ליחייב מויד הוא ואי





דיעות הטומאה פרק שני שבועות י"א

(א) לעיל י. (חולין ע"א).  
(ב) ז"ק קד: טוטה ג.  
(ג) ממנו י. בכורות מג.  
(ד) כריתות ע"ג. שם ע.  
(ה) לקמן טו. (פסחין סב).  
(ו) כריתות י: יט. וכל  
הפוגע עד סוף. (ז) ר"ל  
(ח) והעלם מלאכות כ"ל.  
(ט) גוי מהרש"ל  
משום שם.

תורה אור השלם  
א. ו א הודע אליו חטאתו  
אשר חטא בה והביא את  
קרבנו ששיר עוים וזכר  
המים: ויקרא ד כג

הגהות הב"ח  
(א) ג"פ פרט למתעסק.  
כ"ב ע"פ פנימיות דף סז  
ע"ב ובהיות דף ע"א:

מוסף רש"י

כל פרשה שנאמרה  
וגשית כו'. אורחיה  
דקרא לחזור ולגנות את  
המלך ממי דבר אחר  
המתעסק בכפילותו (וטה)  
א. אחד טמא ואחד  
טהור. ואין ידוע איה  
טמא ואיה טהור וכו' וכו'  
יח. ולא נכנס. למקדש  
(טו). בשני ונכנס.  
למקדש. ונכנסו ונלמו  
ממנו מקדש וידע טומאה  
דהוה ליה ידעה בתמיה  
ובקור והעלם בימים (טז)  
ושפוק. חייב. על ידוע  
מקדש. דממה נפש איכא  
ידעה ודאית וטמא הוא  
שחי הך בשמיהו (טז).  
ואח"כ הלך בשני  
ונכנסו. ונכנסו בשני  
נעמל ממנו טומאה  
דכניה ראשונה. חייב  
(טז). ר"ש פטר. כו.  
דשי טומאות ניהו. אבל  
הוא חטא ומהלך ניהו איכא  
למחר שני. או הוא  
הטהור. והלך ליה ידעה  
ודאית בתמיה. ונכנסות  
מקדש בעין ידעה בתמיה  
ובקור והעלם בימים.  
ות"ק דמחייב מפרש  
טעמיה לקמן (טז יט).

לכדרכי. צפ' קמא (לעיל דף א.) אקרא אני חיה צממה למה נאמרה כו':  
פרט למתעסק. בדבר היתר וצא לידו איסור ולא נתכוין לגופה  
של זו כגון נתכוין לתוך את המלוא וחתך את המחומר נתכוין  
לאשמו והרי אחרת עמה צממה ונשטמה אשמו וצאה אחרת  
תחתיה ואחרת חייב נתכוין לתוך  
כסבור מלוא ונמצא מחומר או כסבור  
היום חול או כסבור מלאכה זו מותרת  
ומי"מ לזו נתכוין וכן צא על אחרת  
ונתכוין לגוף זה כסבור היא אשמו: דרב  
שם מחליף כו'. כשהיה שונה משמנו  
פעמים מחליף דברי זה לדברי זה ולא  
היה מקפיד לפי שאין ביניהם חיוב  
פטור: העלם זה וזה. טומאה  
ומקדש מהו לרבי אלעזר ור"ע  
דפטרי על העלם מקדש: אי  
טומאה פריש. אי מחמת טומאה  
שהודע לו פירש מן העצירה (ו) ומציא  
כרצו) שאמרו זה טמא אשה: הרי  
העלם טומאה בידו. אינלא מילתא  
שציאמו למקדש בשביל העלם טומאה  
היה: ואי מקדש קפריש. שאמרו לו  
מקדש הוא זה ומחמת כן מוהא על  
ציאמו ולא הוכירו לו טומאה אינלא  
מילתא דמשום העלם מקדש נכנס לו:  
כלום פריש ממקדש כו'. כשהודיעוהו  
אחד מהם שם אל לבו לומר מה בכך  
ומתוך כך נזכר על השני ומי"מ העלם  
שניהם היה בידו: אללא לא שנה.  
פטור: אחד טמא. מה קבור זו  
ואי"ל להלך שלא יאחיל: והלך בראשון.  
ואינו יודע אם בטומא או בטהור ולא  
נכנס למקדש: בשני ונכנס. וחזר  
והלך בשני ידע שהלך בשניהם והרי  
הוא טמא ודאי ונכנס למקדש בהעלם

טומאה שנתעלם ממנו טומאה: חייב. קרצו עולה ויורד שיש  
כאן בתחלה ידיעה ודאית: הלך בראשון. ידע שהוא ספק טמא:  
ונכנס. למקדש בהעלם טומאה ששכח הילוכו בשביל זו: והוא  
ושנה. הוא בשלישי ושנה בשביעי וטבל: וחזר והלך בשני. ידע  
שהוא ספק טמא: ונכנס. למקדש בהעלם טומאה: חייב. או  
מחמת ציאה ראשונה או מחמת ציאה שניה דמה נפשו או ציאה  
ראשונה או ציאה שניה בטומאה היתה: ור"ש פטר. דאין כאן  
בצחית מתולן ידיעה ודאית בתחלה שאף ידיעה תחלה של צביל  
שני ספיקא היא שהרי טהור לו מטומאה ראשונה אם הראשון  
הוא הטמא: פטר ככולן. אף בראשונה ולקמן (ע"ב) מפרש לה:  
ואפילו

מדבעי למיכתב בהמה וחיה לכדרכי כתיב  
הכי אקרא אני בכל דבר טמא אללא לזו דוקא נקט  
חיה וחיה נמי לא נכתבה אללא בשביל דבר שנחמשה בה כדמנא  
דבי רבי ישמעאל ומשום דרבי נקט חיה במילתיה נקט נמי הכא  
בהמה וחיה כדרכי ומינה דצפרק  
בהמה המקשה (חולין דף ע"א). משמע  
דאי לאו קרא דבהמה טמאה כלל  
חיה טמאה לא הוה דריש רבי ג"ש  
משום דלאצטרך בהמה טמאה  
לגופה והשתא כלל חיה נמי הוה  
דרשי ג"ש דבהמה דמכל דבר טמא  
נפקא ויש לומר דאי לאו בהמה  
כלל חיה לא הוה דרשי ג"ש  
דבהמה טמאה הו"ג דמתיב כלל  
דבר טמא אללא ה"א דלמו פרטי  
לאשמועינן דבעינן ידיע אי בשרץ  
איטמא אי צבילה איטמא אפילו  
לרבי עקיבא אללא השתא דבהמה  
כלל חיה הוה כפילו כחז בהמה ז'  
פעמים ש"מ לכדרכי הוה דלמא ולר'  
אליעזר אלא נמי לאשמועינן דבעינן  
ידיע אי בשרץ אי צבילה איטמא  
משך וצבילה ולר"ע כיון דע"כ משום  
דבהמה כלל חיה דפרשיית מהשתא  
ש"מ ככולהו לא נכתב אללא בשביל  
דבר שנחמשה בה ולא בעינן ידיע  
במאי איטמא: פריש למתעסק.  
בפרק ספק אכל (בבב"ב דף י"ג): מסיק  
מתעסק במאי אי דחלבים ועריות  
חייב שכן נהנה אללא מתעסק דשנת  
דשמואל וקונטרס לא קד דהכיר  
נמי מתעסק דעריות ומי"מ חיה  
דלמאי אצטרך זה פרט למתעסק  
דשנת מיפוק ליה מטעמא דשמואל  
דלמחר התם דפטור מטעם  
דשמואל גופיה קשה דאי טעמא דנהנה עיקר לחייב צבילים  
ועריות למה לי למיפטריה בשנת משום מלאכת מחשבת ואי טעמא  
דמלאכת מחשבת עיקר למה לי למחייביה צבילים ועריות משום  
דנהנה ונראה דליכא תרי גווני מתעסק כגון נתכוין לתוך מחומר  
זה וחתך מחומר אחר דמיפטר מטעם שלא נעשית מחשבתו  
ולא שייך למיפטריה משום מתעסק ועוד מתעסק אחר כגון  
נתכוין לתוך את התלוש ולהגביה את התלוש למר דלמית  
ליה ולמר דלמית ליה ונמצא מחומר דנעשית מחשבתו  
ומיפטר משום זה פרט למתעסק ונחרייהו איירי שמואל ומשום  
הכי קאמר בכריתות אללא מתעסק דשנת דשמואל דאיירי נמי  
אללא לפרש אללא טעם דמלאכת מחשבת דלא איירי בה רבי אליעזר  
ובחבל נמי איכא גווי מתעסק כגון נתכוין לאכול חלב זה ואכל חלב אחר דחייב כלל טעמא דנהנה דלא שייך למיפטריה מטעם  
מלאכת מחשבת ועוד מתעסק אחר כגון כסבור שהוא שומן או רוק וצבילו צו מיפטר לעינן שנת מדכתיב בה והכא לית לן למעוטי  
משום דנהנה וטעמא דנהנה ומשום מלאכת מחשבת לא קאי אכולהו ומה שפירש הקונטרס כאן מתעסק היינו נתכוין לתוך את  
התלוש וחתך את המחומר ואחרת חייב נתכוין לתוך את זה וחתך זה וכסבור שהוא תלוש ונמצא מחומר אין נראה לפרש אללא נראה  
כדפרשימי: דה"ר העלם טומאה בידו וחייב. תימה דהכא ולקמן בפרק שלישי (דף טו.) גבי העלם שבועה והעלם חפץ פשיט רב נחמן  
לחויבא ובפרק כלל גדול (שם דף ע: ושם) גבי העלם שנת (ו) והעלם מלאכה פשיט לפטור וי"ל דלא דמי דהכא סברא הוא דליחייב כיון  
דליכא נמי העלם טומאה אללא התם אין סברא לחייבו על כל אחת ואחת דיון בדשגגת שנת חזון מלאכות לא מיחייב אללא חדא השתא  
נמי דשגג מלאכה הרי יש כאן נמי שגגת שנת: ה"ר העלם מקדש בידו ופטור. אומר רבינו תם דלא מיפטר אללא מקרצו עולה  
ויורד אללא חטאת קבועה חייב דהא גמרינן מע"ז דכל שחייבים על זדונו כרת חייבים על שגגתו חטאת והא דלמחר צפ"ק (לעיל  
דף ג.) דעל שאין זה ידיעה בתחלה ששעיר החיזון מכפר אלמא לא מוקמינן ליה בחטאת קבועה דאי הוה ציה חטאת קבועה לא הוה  
חיזון מכפר אמרי דבר קרצו הוא התם ודאי מיפטר לגמרי שלא יהא חמור אין בה ויש בה משום דאי הוה ציה חטאת קבועה לא הוה  
הכא דפטור משמע דפטור לגמרי ועוד דלקמן פרק שלישי (דף כד:) גבי יש אוכל אכילה אחת דחיק לאשכוחי חטאת קבועה בטמא שאכל  
את הקדש ומוקי לה בגמרא וכו' אלעזר ולוקמה בהעלם קדש על כן נראה דפטור לגמרי משום דהוה דבר שהיה כלל וי"ל לידו צדכר  
התם כדלמרינן לקמן בפרק שלישי (דף כה:) גבי שבועה מעדות: אמר רב אשי חזון אי משוימאה קפריש כו'. תימה מנא  
ידעינן אי משום דל"ל טמא אשה ופירש דלמא אי הוה א"ל נמי מקדש הוא היה פירש ואי דל"ל מעיקרא מקדש הוא ולא פירש דלמא אי  
הוה א"ל נמי טמא אשה לא הוה פירש אללא השתא דל"ל תרתייהו פירש ונראה דרב אשי לא צא לפשטו הנביא אללא צא לפרש שפעמים  
יש לצרר איזה שכות ממנו יותר כגון דנישיליה אי מחמת טומאה הוה מידכר אמקדש ומחמת מקדש לא הוה מידכר אטומאה א"כ הוה העלם  
טומאה צידו ואם להפך הוה [העלם] מקדש צידו ואם שניהם שחזין צוה צוה דאי נעביא לן ולגבי שנת צפרק כלל גדול (דף ע:) י"ס  
שכתבו צהן במילתיה דרב אשי אי משנת קפריש העלם שנת צידו ואי כי מודעי ליה אלמא אכתי צריך לאודועיה אלמלאות העלם מלאכה  
צידו ואין גיר' וכו' דלמתי צריך לפרש וכי מודעי ליה אלמלאכה לא צריך לאודועיה אשנת לפי מה שפירשנו אללא גר' אי משנת  
קפריש אי משום מלאכה קפריש ועוד נראה לפרש נענין אחר אי משום טומאה קפריש אפי' אם הודיעוהו טומאה באחרונה דלע"ג  
דאילו הודיעוהו בתחלה לא הוה פירש חשיב פירש מחמת טומאה כיון דקרצו ע"י בתרתייהו קאמי ואי א"ל מקדש הוא ופירש  
ידיעה בתרתייהו דמקדש הוא ופטור וכענין זה יש לפרש ההיא דלקמן (דף טו.) גבי העלם שבועה והעלם חפץ וההיא דשנת: הלך בראשון  
ונכנס כו'. אי צרה"י איירי צדח נמי חייב דסקפ טומאה צרה"י ספיקו טמא אללא הכא איירי צרה"י דמוקמינא ליה בחזקת טהרה:

נא א מיי פירא מהל'  
שגגות הלכה א:  
נח ב מיי שם הל' ו:  
נב ג מיי שם הל' ו:

רבינו חננאל

למכתב בהמה וחיה  
לכדרכי. דתיב רבי אומר  
אקרא אני חיה. בהמה  
למה נאמרה כו'. כדכתיב  
לעילא. איירי דכתיב  
בהמה וחיה כתב נמי שרץ  
טמא ונעלם. וכדמנא דבי  
ר' ישמעאל כל פרשה  
שנאמרה ונשנית לא  
נשנית אלא בשביל דבר  
שנחמשה בה. ורי אליעזר  
כיון דלא צריך לידע  
באיזה חטא הוא שחטא.  
בה מאי דריש ביה.  
ואמרינן פוט למתעסק  
בחטא שאינו חייב מאי  
טמא דבעינן בה כוון  
לכך יחייב אבל דלא  
קא מיפוק למעשה כלל  
פטור. בין לרי אליעזר  
בין לרי עקיבא על העלם  
טומאה חייב על העלם  
מקדש אינו חייב: בעע  
מינה רבא מרב נחמן  
העלם טומאה והעלם  
מקדש מהו. כגון שעלם  
ממנו שנטמא. וגם נעלם  
ממנו שיה חבית בית  
המקדש הוא. א"ל הרי  
העלם טומאה בידו וחייב.  
וא"ל רבא אדרבה הרי  
העלם מקדש בידו ופטור.  
ובא רב אשי ואמר חזון  
אי טומאה פריש כו'.  
ודחה רבינו רבא רב אשי  
וא"ל לא שנו: ח"ר שני  
שבילים אחד טמא ואחד  
טהור הלך בראשון ולא  
נכנס במקדש בשני ונכנס  
בשני ונכנס. ונכנסו בשני  
יהודה פוסטריבולוס משומר'  
שטתין. ואקשינן פטר